

Mångsidigt om medicin och medier

MEDIEHÄLSA

Mötet mellan medicin, medier, medborgare.
184 sidor

Författare: David Finer

Förlag: Studentlitteratur; 2012

ISBN 978-91-44-05733-0

En dag i december 1961 kallade Medicinalstyrelsens generaldirektör Arthur Engel till sig en handfull medicinjournalister från de stora tidningarna. Ämnet för mötet var Neurosedyn. Man hade nyligen upptäckt medicinens fosterskadande effekt, och den svenska distributören Astra hade dragit in den.

Engels ärende var att uppmana journalisterna att inte skriva om detta. Stora rubriker i tidningarna skulle bara oroa gravida kvinnor som redan tagit Neurosedyn, framhöll han.

Och tidningarna lydde. Det skulle dröja tre månader innan Neurosedynskandalen exploderade i medierna. Under den tiden hade ett antal kvinnor fortsatt att ta Neurosedyntabletter de hade hemma, utan att ha nåtts av någon varning.

Händelsen återges i medicinjournalisten David Finers bok »Mediehälsa« (där finns också en parallell version där

en av Engels närmaste män höll i mötet, men det förändrar ingenting i sak). Det är en berättelse från en tid när pressen gick i myndigheternas och läkarnas ledband. Vid samma tid, skriver David Finer, höll sig Sveriges Radio

med en så kallad läkarkommitté, vars främsta uppgift var att välja ut lämpliga intervjupersoner till de medicinska programmen.

Ett sådant medieklimate är svårt att föreställa sig i dag, när man knappt kan gå utanför dörren utan att mötas av budskap som »Vanlig huvudvärk kan vara dödlig sjukdom« eller »De farligaste medicinerna – hela listan«.

Vi ser redan här att förhållandet mellan medicin och medier är ett komplext ämne,

och David Finer har goda förutsättningar att greppa det. Han har varit medicinjournalist sedan 1973, bland annat på Expressen och Läkartidningen, men ägnar sig också parallellt åt akademisk forskning om medicinjournalistik.

»Mediehälsa« är i första hand en bred och aktuell överblick över olika medieteorier och analysverktyg, illustrerad med en lång rad exempel på vad som kan hända i mötet mellan medicin och medier: MPR-vaccinet (som felaktigt sades kunna orsaka autism), larvet om

akrylamid (som fick vissa medier att varna för »mördarpotatis«), gentekniken (som ibland är ond och ibland god), bevakningen av svininfluensan (fortfarande omstridd), och så vidare.

Den breda överblicken och den balanserade framställningen gör boken till en utmärkt introduktion till ämnet, vare sig man närmar sig det från sjukvårdens eller från mediernas håll. Detta angreppssätt gör samtidigt framställningen lite sval, men ibland glimtar engagemanget fram.

Som när David Finer skriver om den aktuella trenden att minska antalet tjänster för specialiserade medicinreportrar, och i stället låta allmänreportrar utan bakgrundskunskap ta hand om medicinnyheterna. Trenden är internationell och hänger bland annat ihop med dagspressens nedgång. Men priset kommer att bli högt, konstaterar David Finer och hänvisar till vetenskapliga studier som visar att specialreportrar i mycket högre grad än allmänreportrar använder vetenskapliga originalartiklar som källor för nyheter, och att medicinjournalisters medicinska nyhetsbevakning håller högre kvalitet än allmänjournalisters.

»Yrket som det tagit 60 år att professionalisera, håller på att avprofessionaliseras« skriver David Finer. I den frågan kan ingen anklaga honom för bristande engagemang.

Miki Agerberg

Läkartidningens nyhetsbrev

Anmäl dig under »Nyhetsbrev«
på Lakartidningen.se om du vill ha vårt nyhetsbrev

Utmanande saklig

Läkartidningen